

Sygn. akt VI GC 145/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 05 lipca 2017 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Justyna Supińska
Protokolant:	sekr. sąd. Dorota Moszyk

po rozpoznaniu w dniu 05 lipca 2017 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.**

przeciwko (...) **Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.**

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 3 617 złotych (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. kosztami procesu w pozostałym zakresie obciąża powoda (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. uznając je za uiszczone.

Sygn. akt VI GC 145/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 07 grudnia 2016 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 18 710,73 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi za okres od dnia 11 września 2015 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż w dniu 01 sierpnia 2015 roku doszło do zdarzenia drogowego, wskutek którego uszkodzeniu uległ pojazd marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...), należący do G. B. (1). Pojazd sprawcy zdarzenia był ubezpieczony z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia posiadaczy pojazdów mechanicznych (OC) u pozwanego. Pozwany uznał swoją odpowiedzialność za skutki powstałej szkody i wypłacił poszkodowanej odszkodowanie w wysokości 35 148,08 złotych.

W dniu 06 listopada 2015 roku poszkodowana G. B. (1) zawarła z powodem umowę cesji wierzytelności przysługującej jej w stosunku do pozwanego z tytułu odszkodowania. Powód uznał wyliczenia dokonane przez ubezpieczyciela za nieprawidłowe i zlecił wykonanie kalkulacji naprawy przedmiotowego pojazdu niezależnemu rzeczoznawcy. Wysokość kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu rzeczoznawca wycenił na kwotę 59 492,50 złotych. Na podstawie tej

kalkulacji powód wezwał ubezpieczyciela do zapłaty brakującej kwoty odszkodowania. Pozwany w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty skorygował wysokość szkody i dokonał dopłaty do wypłaconego już odszkodowania kwoty 5 848,94 złotych.

Kwota dochodzona niniejszym pozwem stanowi różnicę pomiędzy określonymi przez rzeczoznawcę celowymi i ekonomicznie uzasadnionymi kosztami naprawy pojazdu a odszkodowaniem wypłaconym przez pozwanego (w łącznej kwocie 40 997,02 złotych), powiększoną o kwotę 215,25 złotych tytułem kosztów oszacowania wartości szkody – wykonania kalkulacji przez rzeczoznawcę.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 03 stycznia 2017 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI GNc 5909/16 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości w uzasadnieniu podnosząc zarzut braku legitymacji procesowej czynnej po stronie powodowej spółki i wskazując, iż cesja z dnia 06 listopada 2015 roku nie została zawarta skutecznie z uwagi na fakt, że poszkodowana G. B. (2) w tym dniu nie była już wierzycielem pozwanego uprawnionym do scedowania prawa z tytułu szkody komunikacyjnej na rzecz strony powodowej. Poszkodowana bowiem już wcześniej, tj. w dniu 03 sierpnia 2015 roku, dokonała przelewu przedmiotowej wierzytelności na A. D. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...). Poszkodowana zatem nie mogła dokonać kolejnej cesji tej samej wierzytelności.

Pozwany przyznał, iż przyjął na siebie odpowiedzialność za wypłatę odszkodowania tytułem naprawy szkody w pojeździe marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) i wskazał, że spór, poza kwestią legitymacji procesowej, zasadniczo ogranicza się do wysokości przysługującego odszkodowania. W ocenie strony pozwanej, przedłożony przez powoda dokument prywatny w postaci kosztorysu naprawy nie zasługuje na uwzględnienie. Rzeczoznawca powoda nie przeprowadził oględzin pojazdu i nie był w stanie ocenić sposobu jego wcześniejszej eksploatacji oraz ogólnego stanu technicznego, jak również rodzaju zamontowanych w nim części. Pozwany podniósł nadto, że sporządzonej opinii bezpodstawnie rozszerzono zakres niezbędnej naprawy, zawyżono ceny części zamiennych, nie uwzględniono amortyzacji jednego z wcześniej uszkodzonych w pojeździe elementów oraz zawyżono stawki za roboczogodzinę prac naprawczych. Odnosząc się zaś do kosztu sporządzenia prywatnej kalkulacji w wysokości 215,25 złotych, pozwany wskazał, iż koszt ten nie pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem z dnia 01 sierpnia 2015 roku, a tym samym pozwany nie jest obowiązany do jego ponoszenia.

W odpowiedzi na sprzeciw powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. (k. 68-74 akt) wskazał, iż niezasadny jest zarzut braku legitymacji procesowej powoda, doszło bowiem do częściowego wypowiedzenia umowy przelewu wierzytelności zawartej pomiędzy poszkodowaną G. B. (1) a A. D., o czym pozwany poinformowany został w dniu 26 listopada 2015 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 01 sierpnia 2015 roku doszło do kolizji drogowej, wskutek której uległ uszkodzeniu pojazd marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) należący do G. B. (1).

Sprawca zdarzenia posiadał obowiązkowe ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych (OC) w (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W..

niesporne

W dniu 03 sierpnia 2015 roku G. B. (1) zawarła z A. D. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) A. D. umowę cesji wierzytelności z polisy OC sprawcy szkody komunikacyjnej z dnia 01 sierpnia 2015 roku, na podstawie której to umowy poszkodowana G. B. (1) przeniosła na rzecz A. D. swoją wierzytelność z tytułu odszkodowania należnego jej za naprawę uszkodzonego pojazdu, zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, holowania, parkowania,

niezależnego rzeczoznawcy, badania pokolizyjnego, a także odszkodowania z tytułu szkody całkowitej i kosztów przygotowania pojazdu do oględzin, przysługujących jej w związku ze szkodą.

Strony ustaliły, iż cesjonariuszowi przysługuje prawo odstąpienia od umowy, jeżeli: cedent przekazał cesjonariuszowi w umowie cesji niezgodne ze stanem faktycznym informacje, szkoda nie może być w świetle przepisów prawa likwidowana z ubezpieczenia OC sprawcy wypadku, a także gdy wbrew obowiązkom wynikającym z umowy cedent nie udziela cesjonariuszowi informacji lub przekazuje informacje nieprawdziwe lub nie przekazuje dokumentów, które dotyczą przedmiotowej wierzytelności.

W myśl § 6 punktu 2 umowy, wszelkie zmiany umowy wymagały formy pisemnej pod rygorem nieważności.

umowa cesji wierzytelności z polisy OC sprawcy szkody – k. 52 akt

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. uznało swoją odpowiedzialność za skutki szkody powstałej w wyniku zdarzenia drogowego z dnia 01 sierpnia 2015 roku i ustaliło wysokość odszkodowania należnego poszkodowanej G. B. (1) na kwotę 35 148,08 złotych, która to kwota została przekazana zgodnie z określoną dyspozycją wypłaty.

niesporne, a nadto: informacja o wysokości szkody w pojeździe – k. 16-19 akt, decyzja – k. 20 akt

W dniu 06 listopada 2015 roku G. B. (1) jako zbywca wierzytelności (cedent) zawarła z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. jako nabywcą wierzytelności (cesjonariusz) umowę przelewu wierzytelności z tytułu kosztów naprawy z OC posiadacza pojazdu – sprawy zdarzenia za szkodę powstałą w jej pojeździe wskutek zdarzenia drogowego z dnia 01 sierpnia 2015 roku.

Poszkodowana G. B. (1) oświadczyła, że ma prawo wyłącznego rozporządzania przedmiotową wierzytelnością (§ 1 punkt 3 umowy).

umowa przelewu wierzytelności – k. 35 akt

W dniu 26 listopada 2015 roku G. B. (1) przesłała na adres mailowy (...) .pl oraz (...) .pl wiadomość, w której poinformowała o „cofnięciu cesji” udzielonej A. D. w części dotyczącej kosztów naprawy, wskazując jednocześnie, iż pełnomocnictwo pozostaje w mocy w pozostałym zakresie wynikającym z umowy cesji wierzytelności z dnia 03 sierpnia 2015 roku.

wydruk korespondencji e-mail – k. 76, 77 akt

Pismem z dnia 01 lutego 2016 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. wezwał (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w W. do zapłaty kwoty 24 559,67 złotych z tytułem odszkodowania za szkodę powstałą w dniu 01 sierpnia 2015 roku w pojeździe marki M. (...), która to kwota stanowiła różnicę pomiędzy odszkodowaniem należnym a odszkodowaniem wypłaconym, powiększona o kwotę 215,25 złotych tytułem kosztów sporządzenia kalkulacji naprawy przez niezależnego rzeczoznawcę.

Decyzją z dnia 25 lutego 2016 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. przyznał i wypłacił tytułem odszkodowania dodatkowo kwotę 5 848,94 złotych, nie znajdując podstaw do dalszej zmiany swojego stanowiska.

wezwanie do zapłaty – k. 26-27 akt; decyzja – k. 28 akt

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, których zarówno autentyczność, jak i prawdziwość w zakresie twierdzeń w nich zawartych, nie budziła wątpliwości Sądu, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary, tym bardziej, że nie były one kwestionowane w zakresie ich mocy dowodowej przez żadną ze stron.

Pozostałe dokumenty zgromadzone w aktach sprawy nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż nie wnosiły do sprawy żadnych nowych i istotnych okoliczności

Postanowieniem z dnia 05 lipca 2017 roku wydanym na rozprawie Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka G. B. (1) oraz wniosek o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego, mając na uwadze, że wobec skutecznie podniesionego zarzutu braku legitymacji procesowej powoda (o czym w poniższej części uzasadnienia), przeprowadzenie tych dowodów nie było celowe. Równocześnie także za zbędne Sąd uznał przesłuchanie świadka G. B. (1) na okoliczność wypowiedzenia umowy cesji wierzytelności zawartej z A. D., fakt bowiem złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy przelewu przez poszkodowaną nie był w okolicznościach analizowanej sprawy sporny, sporna pozostawała natomiast kwestia prawnej skuteczności tego oświadczenia.

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 18 710,73 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi za okres od dnia 11 września 2015 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, swoje roszczenie wywodząc z umowy cesji zawartej z poszkodowaną G. B. (1) będącą właścicielką uszkodzonego pojazdu marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...), na podstawie której to umowy powód jako cesjonariusz nabył wierzytelność poszkodowanej w zakresie prawa do zwrotu kosztów naprawy pojazdu, przysługującą jej w związku ze szkodą komunikacyjną 01 sierpnia 2015 roku.

Pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. nie kwestionował odpowiedzialności sprawcy za zaistniałą kolizję drogową i w konsekwencji swojej odpowiedzialności z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody – posiadacza pojazdu mechanicznego. Sporna w sprawie pozostawała natomiast kwestia legitymacji procesowej powoda oraz wysokość celowych i uzasadnionych ekonomicznie kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu.

Posiadanie przez strony legitymacji czynnej i biernej w procesie jest przesłanką zasadniczą, od której istnienia uzależniona jest możliwość uwzględnienia powództwa, a jej brak, zarówno w postaci czynnej, jak i biernej, prowadzi do wydania wyroku oddalającego powództwo. Mając zatem powyższe na względzie zarzut strony pozwanej w przedmiocie braku legitymacji czynnej po stronie powoda należało rozstrzygnąć go w pierwszej kolejności, uznając ten zarzut za zasadny.

Wskazać należy, że legitymacja procesowa to uprawnienie do poszukiwania ochrony prawnej w konkretnej sprawie, przy czym literatura przedmiotu rozróżnia legitymację procesową czynną i bierną. Pierwsza z nich dotyczy strony powodowej i oznacza uprawnienie do wszczęcia i prowadzenia procesu, druga zaś dotyczy strony pozwanej i uzasadnia występowanie w procesie w charakterze pozwanego. Legitymacja procesowa jest więc uprawnieniem konkretnego podmiotu (legitymacja czynna) do występowania z konkretnym roszczeniem przeciwko innemu oznaczonemu podmiotowi (legitymacja bierna) wypływające z prawa materialnego.

Zgodnie z treścią art. 509 k.c. w wyniku przelewu wierzytelności cesjonariusz nabywa wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim istniała ona w chwili zawarcia umowy o jej przeniesienie. W wyniku przelewu wierzytelności przechodzi więc na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Innymi słowy, stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie, natomiast zmienia się osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 05 września 2001 roku, sygn. akt I CKN 379/00, LEX numer 52661).

Skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę i utrata jej przez cedenta – zbywcę. Przelew powoduje więc, że cedent przestaje być wierzycielem, a staje się nim cesjonariusz. W stosunek zobowiązaniowy wstępuje osoba trzecia, której należą się świadczenia służące wcześniej zbywcy. Powyższe rozważania wskazują, że przedmiotem przelewu mogą być zatem jedynie wierzytelności przysługujące cedentowi, którymi może swobodnie rozporządzać.

W okolicznościach przedmiotowej sprawy bezsporne było, że poszkodowana G. B. (1) zawarła dwie umowy cesji wierzytelności. Pierwsza z umów podpisana została w dniu 03 sierpnia 2015 roku z A. D. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...), druga zaś – w dniu 06 listopada 2015 roku z powodem.

Niesporne było także to, że obie umowy, w których jako cedent występowała poszkodowana G. B. (1), dotyczyły co do zasady tych samych wierzytelności, tj. wierzytelności z tytułu odszkodowania należnego od ubezpieczyciela za naprawę uszkodzonego w dniu 01 sierpnia 2015 roku należącego do niej pojazdu.

W ocenie Sądu nie ma wątpliwości, że konsekwencją zawartej w dniu 03 sierpnia 2015 roku umowy cesji wierzytelności było – na mocy art. 509 k.c. – przejście tej wierzytelności na inny podmiot – cesjonariusza A. D.. W obowiązującym porządku prawnym umowa przelewu ma bowiem podwójny skutek, zobowiązująco – rozporządzająco, co oznacza, że jej zawarcie przenosi wierzytelność z majątku cedenta do majątku cesjonariusza.

Skoro zatem w wyniku zawarcia umowy przelewu wierzytelności z dnia 03 sierpnia 2015 roku wierzytelność przysługująca poszkodowanej G. B. (1), w tym z tytułu kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu, przeszła na A. D. i on stał się jej dysponentem, to poszkodowana G. B. (1) nie mogła zawrzeć skutecznie w dniu 06 listopada 2015 roku ponownej umowy przelewu tej wierzytelności (z tytułu kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu) z innym podmiotem, tj. z powodem, gdyż wierzytelność ta jej już po prostu nie przysługiwała.

Niezasadny jest przy tym, zdaniem Sądu, zarzut powoda, jakoby doszło do częściowego skutecznego wypowiedzenia umowy przelewu wierzytelności z dnia 03 sierpnia 2015 roku, wskutek czego poszkodowana miała ponownie nabyć wierzytelność, którą przelała na powoda. Stanowiska takiego bynajmniej nie uzasadnia oświadczenie poszkodowanej G. B. (1) z dnia 26 listopada 2015 roku o cofnięciu cesji. Przelew wierzytelności jako umowa wymaga bowiem zgodnych oświadczeń woli (choćby dorozumianych) obu stron i również dla zniweczenia skutków tej umowy poprzez jej rozwiązanie konieczne są oświadczenia woli stron tej umowy (choćby dorozumiane), a już na pewno za niewystarczające uznać należy jednostronne oświadczenie poszkodowanej o cofnięciu cesji, cesja nie jest bowiem pełnomocnictwem.

Nadto, należy mieć na względzie, że umowa przelewu wierzytelności z dnia 03 sierpnia 2015 roku nie przewidywała możliwości jej jednostronnego wypowiedzenia, a jedynie umowne prawo odstąpienia, które – zgodnie z treścią § 5 umowy – przysługiwało wyłącznie nabywcy wierzytelności z enumeratywnie wyliczonych w umowie przyczyn (tylko w tej sytuacji wystarczające byłoby jednostronne oświadczenie cesjonariusza). Co więcej, zwrócić także należy uwagę, że oświadczenie poszkodowanej G. B. (1) o „cofnięciu cesji” pochodzi z dnia 26 listopada 2015 roku, podczas gdy umowa z powodem zawarta została w dniu 06 listopada 2015 roku, a zatem w dacie, w której bezspornie poszkodowanej nie przysługiwała wierzytelność z tytułu zwrotu kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu. W tej dacie bowiem poszkodowana nie miała możliwości swobodnego rozporządzenia wierzytelnością z tytułu odszkodowania obejmującego zwrot kosztów naprawy, gdyż w tym dniu w dalszym ciągu wierzytelność ta przysługiwała A. D..

Wreszcie, brak jest także jakichkolwiek dowodów na złożenie przez poszkodowaną przedmiotowego oświadczenia drugiej stronie umowy, tj. A. D., za niewystarczające uznać bowiem należy wysłanie wiadomości e-mail na adres internetowy przedsiębiorstwa tego cesjonariusza.

Reasumując, dla zniweczenia skutków przelewu wierzytelności wynikającej z umowy zawartej pomiędzy poszkodowaną G. B. (1) a A. D., konieczne było nie tylko rozwiązanie umowy z woli obu stron tego stosunku prawnego, ale również dokonanie na poszkodowaną zwrotnego przeniesienia nabytej przez A. D. wierzytelności. Skutek w postaci zwrotnego przeniesienia wierzytelności nie powstaje bowiem automatycznie przy rozwiązaniu umowy cesji.

W świetle poczynionych rozważań uznać więc należało, iż zawarta w treści wiadomości mailowej przesłanej do A. D. (k. 77 akt) informacja poszkodowanej o „cofnięciu cesji” nie mogła doprowadzić do powrotu przelanej na niego wierzytelności z powrotem na poszkodowaną, a zatem poszkodowana G. B. (1) nie mogła skutecznie przenieść na

powoda swoich praw do odszkodowania z tytułu kosztów naprawy uszkodzonego wskutek zdarzenia z dnia 01 sierpnia 2015 roku pojazdu, gdyż prawa te już jej nie przysługiwały.

Uznając zatem podniesiony przez pozwanego zarzut braku legitymacji procesowej powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. za zasadny, Sąd na podstawie art. 509 k.c. a contrario oddalił powództwo.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie II i III wyroku na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c. w zw. z § 2 punktem 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804 ze zmianami). Powód, który przegrał sprawę w całości powinien zwrócić pozwanemu poniesione przez niego w postępowaniu sądowym koszty procesu obejmujące wynagrodzenie reprezentującego go pełnomocnika w osobie radcy prawnego w kwocie 3 600 złotych oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych. Pozostałymi kosztami procesu obciążając nimi powoda, Sąd uznał je za uiszczone w całości.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 24 lipca 2017 roku